

Fig. 1. Kirkebygningen set fra sydvest. Foto EN 2011. – Church building seen from the south west.

MØGELKÆR KIRKE

RÅRUP SOGN

Kirke- og kulturhuset ved Statsfængslet Møgelkær er indviet 16. dec. 2007 (3. søndag i advent), efter at der førhen periodevis havde været holdt gudstjeneste i fængslet (jf. altersølv).

Herregården Møgelkærs historie kendes tilbage til middelalderen. Den nuværende hovedbygning og ladegård er opført 1861-62 med Ferdinand Meldahl som arkitekt. I den tidligere hovedbygning, et fint renæssanceanlæg fra 1571, var indrettet et \ddagger kapel (jf. Rårup Kirke s. 1406). Møgelkær blev købt af staten 1939 og fra 1941 anvendt som ungdomslejr. Fra 1945 blev gården brugt som internat for landsforrædere og derefter som statsfængsel.

Den fritliggende *kirkebygning*, der rummer både kirkesal og samlingslokale, er rejst på tomten af en fodermesterbolig, der er nedrevet 2005. Opførelsen og indretningen af den nye bygning skete med støtte af tre fonde (jf. *mindetavle*): A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formål, Edith og Godtfred Kirk Christiansens Fond samt Dronning Margrethes og prins Henriks Fond. Bygningen, hvis grundplan udgør et kors, er tegnet af bygningsinspektør Bent Jensen, der tidligere havde været ledende værkfører ved Statsfængslet Midtjylland. Bygearbejdet udførtes af fængslets egne håndværkere (værkmestre) med engageret hjælp fra de

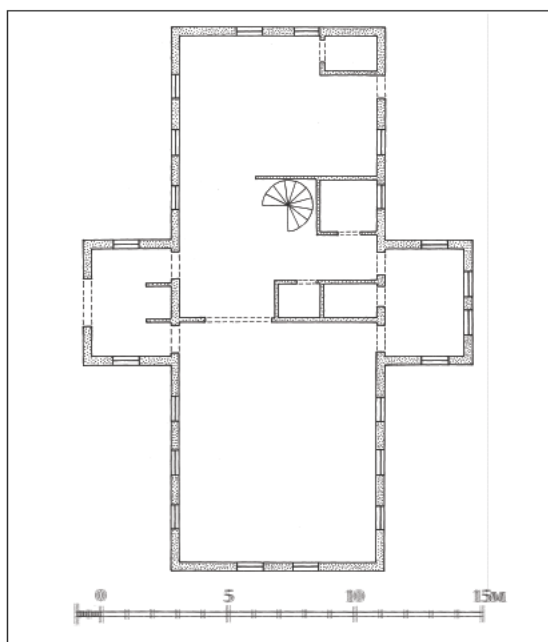

Fig. 2. Grundplan 1:300. Efter forslag ved Bent Jensen, suppleret af Jan Lange og NJP. Tegnet af Merete Rude 2011. – *Ground plan.*

indsatte. Det meste af inventaret, inklusive en vindeltrappe af jern, er fremstillet i fængslet.

Den store rektangulære bygning er orienteret syd-nord med kirkesal i syd og møderum med køkken (kulturhus) i nord. Der er entré (våbenhus) midt for vestre langside og kontor for præsten i en tilsvarende udbygning ved østre langside. Tagryggen over de to tilbygninger har fald udad og forlener huset med et 'orientalsk' præg. Materialet er gule, flammede mursten, og tagene er dækket med tagpap. Kirkesalen, der har åben tagstol, er orienteret mod syd, hvor gavlspidsen udvendig prydes af en *korsblænding*. Tre rektantede vinduer i hver langside er ført helt ned til gulvet, mens sydgavlen optages af to høje, skråt afskårne vinduer, der danner baggrund for alteret. Vinduerne åbner ud til den frie natur, der 'trækkes' ind i rummet og bliver en del af udsmykningen. Gulvet er lagt med diagonalt stillede, sorte fliser. Vægge og loft er hvide, mens jernsamlingerne i tagkonstruktionens krydsende bånd står mørke. En sten i væggen, mærket »2008«, dækker over et *grundstedsdokument*, der først er indmuret 24. sept. 2008 (altså efter kirkens opførelse).

Våbenhuset har cirkulære vinduer i nord og syd. Vinduerne i yderdørens dobbeltfløje danner sammen en flammende sol.

En fritstående *klokkestabel* nordvest for kirkebygningen er efter en afskærmning for at dæmpe lyden omdannet til en art 'klokkehus', en lav bygning med sadeltag.

Indretningen er blevet til i et samarbejde mellem kunstterapeut og glaskunstner Vibeke Skov, fængselspræst Lise Rind og de indsatte selv. Den præges helt af glasmosaik og -maleri, idet alt inventar (bortset fra stolene) er udført i farvet glas. Hvor intet andet oplyses, er de nævnte inventarstykker fra 2007.

Alterbordet har fortil påskrift fra Ap. G. 16 og på siderne to knælende skikkelser (Paulus og Silas).

Som *alterprydelse* tjener et monumentalt *kors* på altervæggen, der snor sig helt op til loftets kip og breder armene ud over vinduerne. Korset har syv motiver: Jesu Døb, Fiskefangsten, Jesu forkyndelse, Vandringen på Genezaret Sø, Nadveren, Korsfæstelsen og Opstandelsen.

En tidligere alterprydelse, et 2 m højt *kors* af jern, stammer fra 2005, idet det har tjent i fængslets første interimistiske kirkesal. Nu står det i kirkens nordende.

Altersølv (pletsølv) er fra o. 1950 i enkle romanske former med cirkelkors; det indbefatter en oblatæske. I en periode uden kirkesal var det udlånt til 'fængselsmuseet' i arresthuset i Fåborg, hvorfra det kom tilbage i forbindelse med kirkens indvielse.

Til *altersranken* hører en mosaik, der fortæller beretningen om Jonas og hvalen, og som er udført af de indsatte.

Døbefonten har fire sider med hver sit tilhørende motiv, Jesu Døb, Fristelsen i Ørkenen, Jesus og de små børn og Stormen på Genezaret Sø. Fonten står øst for alteret.

Vest for alteret står *prædikestolen*, der blot er en talepult, og som fortil har en fremstilling af Livets Træ med ørn og slange.

I kirken bruges et *digitalorgel*.

Et stiliseret *kirkeskib* har i midten et spinkelt kors og derom skikkelser, der svømmer imod det, mens *væglampetterne*, tre på hver sidevæg, prydes

Fig. 3. Kirkesalens indre set mod syd. Foto AM 2011. – Interior of church seen towards the south.

af motiver, der skyldes de indsatte og viser hen til episoder i Jesu liv.

Klokke, 1866, støbt af Jørgen Stallknecht i Horsens til Rårup Kirke, tværmål 81 cm. Den har profilering og om halsen en versalindskrift med kirkeejernes navne: »Kammerraad Iacob Glud og Hustru Cecilia Glud født Søtoft til Jensgaard«. På legemet læses tilsvarende »1866« og (med fraktur) »Stallknecht Horsens«. Klokken stod fra

1976 ubenyttet på Rårup Kirkes loft (jf. s. 1432). 2007 er den udlånt til Møgelkær Kirke, hvor man først havde tænkt sig en ophængning i gavlen. Nu opsat lavt i klokkestablen, så den hovedsagelig høres af institutionen selv.

Litteratur. Fængselspræst Lise Rind, »På kunstvandring i en fængselskirke – En fængselskirkes fremstilling af bibelhistorien«, *Fængselshistorisk Selskab*, Nyborg 2009, 113–24.